

4. Trümmal

10. XII 34.

Frl.

A 2617

Gefti keele
häälikuväldete
teft.

A 2617

ENSV Vahurikik
Spetsialite. Täienduskirjandus

36-85-8

183-2

Eesti keele häälikuvälgede test.

Häälikuvälgede kirjutluse kokkuvõte.

Kirjutlusaeg 4. x1 - 22. x1.

Vastamisaeg: 45 min.

A. Lihthäälikute väljed.

1. Lihthäälikud on . lihthäis häälikud ja liht kaas-
häälikud

2. Eesti keele lihttäyhäälikuid (vokaalidel)

on . 3 . väljet, nimelt 1. 2. ja 3.

3. Muudaj märgitakse eesti keele lihttäyhäälikute väljed . . .

4. Vokaal a on . 1 . välte märk; aa on . 2 .
ja . 3 . välte märgid.

5. uu on . 2. ja . 3. välte märgid.

6. Toon vii erandit (põikjuhtumit), kus 3. 2
välte vokaal tähytatakse ühele . . .

7. Eesti keele lihtkaashäälikuid (konsonantidel) on . 3 . väljet, nimelt 1. 2. ja 3. välde.

8. Lihtkaashäälikuid h, j, v (spirandid) on
. 2 . väljet, nimelt . 1. ja 3. välde.

9. Eesti keele konsonantide 1. vâlde tähtsata-
takje. 1. tähega; 2. vâlde . 2. tähega;
3. vâlde . 3. tähega.

10. Eesti keele sulghäälikute (klyüülide) 1.
vâlde märgitakje tähtedega b, d, g; 2. vâlde
tähtedega p, t, k; 3. vâlde tähtedega pp, tt, kk.

11. Misugune vâlde puudub eesti keele
põlvhäälikul (spirantidel)? 2. vâlde.

12. 3. vâlde klyüü (sulghäälik) märgitakje 3
pika vokaali ja diftongi järgi . . .
Toon 5 näidet . . .

13. Üllipikk s tähtsata takje pika vokaali ja
diftongi järgi . . . tähega. Toon kolm näi- 4
det . . .

14. b, d, g on klyüülide . 1. vâlde märgid.

15. p, t, k " " . 2. " "

16. pp, tt, kk " " . 3. " "

17. hh, jj, vv " spirantide . 3. " "

18. l, m, n, r, s on konsonantide . 1. " "

19. ll, mm, nn, rr, ss on " 2. ja 3. " "

20. Märgin järgnevat kattendij vokaalide
võltsed rooma numbritega, näiteks: k^Iāna,
k^{II}ōolid, k^{III}ōolidesse.

Nuud mina kahetsej^Iin küll, et pl^Iotyk^Iit
ei võtnud, aga u^{II}lesti küsida ei j^Iulgenud.
Kui ta nuud i^{II}e veel peaki p^Iakkuma, sü^{III}
võtan küll vastu.

Ma hakkaj^Iin ühes Reedu Arst^Iuriga tööle.
Jkka võime vaikemast h^{II}ännikust m^Iattad
ja l^Iadume uued, suuremad h^{II}ännikud,
j^Iustkui tornid. (J. Paryögi)

21. Märgin alamajelisvaid lauseid lihtkaas-
h^{II}äälikutel võltsed araabia numbritega. Näi-
di: sõda^I, konn^{II}ad^{II}, p^{III}all^{III}.

Anna pill hullu k^Iätte, hull a^Iyab pilli l^{II}õh-
ki. Konn^{II} saab m^Iattale, aga ei o^Iska m^{II}attal
olla. Sulita k^Iassi, k^Iass t^{II}õst^{II}ab saba veel k^{III}õrge-
male. Ega torn i^Iga t^{II}am^{II}me ka m^{III}urra. Kuul^I
on t^{II}unginud j^Iugavale h^{II}aavatu kehha. Laps
kukku^Iy o^Ija. Sulane l^Iõi k^Iirve p^{II}uu t^{III}u^{III}ve.

B. Lühäälikute välted.

22. Lühäälikud on . . . lühäälikud ja lüh-
kaas häälikud.

23. Diftongidel on . . . 2. vältet, nimelt . . . 2. ja 3.

24. Kõnyonantühendeil on . . . 2. vältet, ni-
melt . . . 2. ja 3.

25. Diftongi eestikeelne vaele on . . . rakkis täis-
häälikud.

26. Kõnyonantühendi eestikeelne vaele on . . . 5.

27. 2. vältet diftongi kumbki oja tähiy-
takse . . . 1. vii. tähega. Näidid: kaunis, seinad.

28. Üllipika diftongi kumbki lüge tähiy-
takse . . . 1. vii. tähega. Näidid: kaunid, sin.

29. 2. vältet kõnyonantühendi kõik ojad mäs
gütakse . . . tähega. Paar näidet: . . . 6

30. 3. vältet kõnyonantühendi kõik ojad mäs
gütakse . . . tähega. Paar näidet: . . . 7

31. Lühäälikud jagunevad: . . . 8
. . . Paar näidet kummaytki lügiy: . . .

32. Kõnyonantühendid jagunevad: . . . 9
. . . Näidid igast lügiy: . . .

33. Üllipikk j tähytataky konsonantühendi 10
 di, kui tema ees on l, m, n või r. . tähe-
 ga. Toon kolm näidet: . . .

34. au, oi, ai, ae on diftongide 2. ja 3. välle
 märgid. Toon paar näidet: kätlinis, kätinid.

35. pj, tk, ky, lky, lty, rty on konsonantühendi
 2. ja 3. välle märgid. Toon kumma-
 te kaks näidet: lapsed, kõrtsid. laps³, kõrts³.

36. Alamakeelvaik lauseis märgin diftongid
 kaarekehtega, diftongide välted aga rooma
 numbritega. Näidid: ^Igaunad, ^{III}laer.

Meie Leida leidis ^Iadafööliena päevast 11
 päeva tood. Võoral laudil leib kõrge. Aa-
 du tahtis perenaist teibaga külla. Tõytre
 vanamoor olevat ^Iette ooji ^Ivaimusid näi-
 nud. Väene neiu ^Iseis ^Iüksinda jõe kal-
 dal ja oigas taya. Ou oli ^Itay ^Ikõeri, kasse ja
^Iveiseid.

37. Järgnevaik lauseis märgin konsonant-
 ühendi kaarekehtega, konsonantühendi väl-

ted aga araabia numbritega. Naidid:
kon²kyud, kon³kyude.

Maad ei tohi liiga kurnata. Perena-
ne kurnab püma. Mejavah²t la³ky me³ja.
Kellel on nõrgad kop²pyd, peab oma kop³pu-
de eest hoolit²sema. Laytele antakse mõni-
kord vi²jahirmu. Kala sul³pyatay vette
sul³pyki. Too³ tehta³gu tä³pyalt, punkti²pealt!
Lau²se lõ²pyl tar²vitatakse punkti³. Mur³ky
lõ²hke³ pōm²di. Mat²jid (= talupojad) mat³jid
Mat³ji mat²ji kombel.

D. Mitmesugust.

38. Mis vahe on tähe ja hääliku va- 12
hel? . . .

39. Kas võib kõnelda: ühekordne, kahe- 13
kordne häälik? . . .

40. Kas võib öelda: lühike, pikk ja üli- 14
pikk täht? . . .

V: 26

Hea